

แนวทางการปฏิบัติเพื่อขับเคลื่อนจุดเน้น

การขับเคลื่อนจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครนายก กำหนดแนวทางการปฏิบัติ เพื่อสร้าง ความรู้ ความเข้าใจให้กับผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งในบางจุดเน้นจะมี คำอธิบาย นิยามศัพท์เฉพาะแนวทางการปฏิบัติในระดับ สถานศึกษา ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา การประเมินผล ประกอบด้วย แหล่งข้อมูลและวิธีการ ตามลำดับ ซึ่งสถานศึกษา สามารถเพิ่มเติม หรือปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม สอดคล้อง กับบริบทของสถานศึกษา ทั้งนี้โดยยึดเป้าหมายคุณภาพตามตัวชี้วัด ที่กำหนดในแต่ละจุดเน้น

จุดเน้นที่ 1 ยกระดับผลสัมฤทธิ์

กำหนดตัวชี้วัด 7 ตัวชี้วัด ดังนี้

ตัวชี้วัดที่ 1 ร้อยละ 100 ของนักเรียนปฐมวัย มีความพร้อมที่จะเข้าเรียน

ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ตัวชี้วัดที่ 2 ร้อยละ 80 ของสถานศึกษาที่มีผลการประเมิน RT ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 รวมเฉลี่ยเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 3

ตัวชี้วัดที่ 3 ร้อยละ 80 ของสถานศึกษาที่มีผลการประเมิน NT ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 รวมเฉลี่ยเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 3

ตัวชี้วัดที่ 4 ร้อยละ 80 ของสถานศึกษาที่มีผลการประเมิน O-NET ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รวมเฉลี่ยเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 3

ตัวชี้วัดที่ 5 ร้อยละ 80 ของสถานศึกษาที่มีผลการประเมิน O-NET ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 รวมเฉลี่ยเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 3

ตัวชี้วัดที่ 6 ร้อยละ 100 ของเด็กพิเศษเรียนรวมได้รับการส่งเสริมและพัฒนาตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

ตัวชี้วัดที่ 7 ร้อยละ 100 ของนักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

แนวทางการปฏิบัติ

ระดับสถานศึกษา

1. จัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียนระดับชั้นปฐมวัยให้ครบทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ และจิตใจ ด้านสังคมและด้านสติปัญญา
2. จัดให้มีการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนในระดับชั้นปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง พร้อมร่องรอยหลักฐานในการประเมิน
3. จัดทำบันทึกรายงานพัฒนาการของผู้เรียนในระดับชั้นปฐมวัยให้ครบทุกด้านและเป็นปัจจุบัน
4. วิเคราะห์ผลการทดสอบ RT, NT, O-NET และข้อสอบปลายปี เชื่อมโยงกับมาตรฐานและตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อสะท้อนจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาของโรงเรียน เพื่อร่วมกันวางแผนการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ โดยใช้กระบวนการ PLC
5. ประชุมวางแผนเป้าหมายคะแนนเฉลี่ยร้อยละในปีถัดไปโดยใช้ข้อมูลเดิมเป็นฐาน พร้อมกับกำหนดปฏิทินการนิเทศภายใน เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

6. จัดทำแผนยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ผลการประเมินเป็นฐาน ด้วยกระบวนการ PLC ของโรงเรียน (จำนวน 2 ชุด) และดำเนินการตามแผน

7. เน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning และการประเมินในระดับชั้นเรียน เพื่อตรวจสอบคุณภาพการพัฒนาการความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียนและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู

8. ครูมีแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และสื่ออย่างหลากหลาย

9. ครูที่รับผิดชอบสอนเด็กพิการเรียนรวม จะต้องจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)

10. จัดทำบันทึกพัฒนาการความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของเด็กพิการเรียนรวมอย่างต่อเนื่อง

11. จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 พร้อมจัดเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

1. วิเคราะห์ผลการทดสอบ RT, NT, O-NET และข้อสอบปลายปี เพื่อวางแผนทางการนิเทศ กำกับและติดตาม และกำหนดเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ในระดับเขตพื้นที่ พร้อมกับแจ้งให้ทุกโรงเรียนรับทราบ

2. นิเทศ กำกับและติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในทุกระดับชั้น พร้อมตรวจสอบเอกสารประจำชั้น เพื่อความถูกต้องและเป็นปัจจุบัน

3. นิเทศ ติดตามและตรวจสอบแผนยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ผลการประเมินเป็นฐาน ด้วยกระบวนการ PLC ของโรงเรียน

4. สนับสนุนและให้ความช่วยเหลือโรงเรียนในเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นต้น

5. สร้างขวัญและกำลังใจให้กับโรงเรียน โดยเน้นที่ผลอัตราความก้าวหน้ามากกว่าการจัดอันดับ

การประเมินผล

1. แหล่งข้อมูล

1) แบบบันทึกการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย

2) ทะเบียนการรับนักเรียน

3) แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และบันทึกหลังสอน

4) เอกสารประจำชั้น เช่น ปฟ.5 ระเบียบสะสม แบบบันทึกพัฒนาการนักเรียน

เป็นต้น

5) ผลการทดสอบ NT, RT และ O-NET

6) แผนยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ผลการประเมินเป็นฐาน ด้วยกระบวนการ PLC

7) แบบสรุปผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

2. วิธีการ

- 1) ตรวจสอบเอกสาร หลักฐานต่าง ๆ เช่น ผลการประเมิน RT, NT และ O-NET
- 2) ตรวจสอบเอกสารแผนยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียนโดยใช้ผลการประเมินเป็นฐาน
- 3) สัมภาษณ์ ครู นักเรียน และผู้เกี่ยวข้อง

จุดเน้นที่ 2 ทักษะคิดแก้แวล่อง

กำหนดตัวชี้วัด 3 ตัวชี้วัด ดังนี้

- ตัวชี้วัดที่ 1 ร้อยละ 80 ของครูที่จัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด
- ตัวชี้วัดที่ 2 ร้อยละ 80 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 มีทักษะการคิดขั้นพื้นฐาน
- ตัวชี้วัดที่ 3 ร้อยละ 80 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีทักษะการคิดขั้นสูง

แนวทางการปฏิบัติ

ระดับสถานศึกษา

1. มีแผนงานโครงการกิจกรรมที่ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด
2. จัดสภาพแวดล้อม สภาพบรรยากาศในชั้นเรียน บอร์ดแสดงผลงานนักเรียน
มุมส่งเสริมประสบการณ์ให้ผู้เรียน
3. ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ที่สอดแทรกกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิดให้กับนักเรียน
4. ครูมีร่องรอยการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะกระบวนการคิด ให้กับนักเรียน เช่น การทำโครงงาน ฯลฯ
5. มีผลงานเชิงประจักษ์ของนักเรียนที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด เช่น โครงงาน งานประดิษฐ์ และงานอื่น ๆ เป็นต้น
6. นิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง
7. มีการวัดและประเมินผลในชั้นเรียนที่หลากหลาย เน้นทักษะกระบวนการคิด การประเมินตามสภาพจริง การประเมินชิ้นงาน/โครงงาน ฯลฯ

ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

1. จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เช่น การทำ PLC, KM การจัดประกวดโครงงานที่ส่งเสริมทักษะกระบวนการคิด
2. นิเทศ ติดตาม ประเมินผล

3. ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลงาน
4. จัดทำเครื่องมือประเมินทักษะการคิด
5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในเรื่อง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาทักษะกระบวนการคิดให้กับนักเรียน

การประเมินผล

1. แหล่งข้อมูล

- 1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการคิด
- 2) แผนงานโครงการ/กิจกรรม
- 3) แบบนิเทศภายในของโรงเรียนติดตามผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนา ทักษะการคิด
- 4) ผลงานนักเรียน/ชิ้นงาน/โครงการ
- 6) รายงานโครงการ/กิจกรรม

2. วิธีการ

- 1) ประเมินผลงาน /ชิ้นงาน
- 2) แบบทดสอบทักษะกระบวนการคิดของนักเรียน (ภาคผนวก)
- 3) ตรวจสอบเอกสารหลักฐานต่าง ๆ

จุดเน้นที่ 3 ว่องไวเขียนอ่าน

กำหนดตัวชี้วัด 5 ตัวชี้วัด ดังนี้

- ตัวชี้วัดที่ 1 ร้อยละ 100 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อ่านออกเขียนได้
- ตัวชี้วัดที่ 2 ร้อยละ 80 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 อ่านคล่องเขียนคล่อง
- ตัวชี้วัดที่ 3 ร้อยละ 80 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 – 6 อ่านรู้เรื่องเขียนสื่อความได้
- ตัวชี้วัดที่ 4 ร้อยละ 80 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1–3 มีสมรรถนะด้านการอ่านตามแนว PISA
- ตัวชี้วัดที่ 5 ร้อยละ 80 ของนักเรียนมีทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเหมาะสมตามช่วงวัย

แนวทางการปฏิบัติ

ระดับสถานศึกษา

1. โรงเรียนจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทย
2. โรงเรียนคัดกรองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โดยใช้แบบทดสอบของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา แล้วรายงานผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-MES) ภายในเวลาที่กำหนด ภาคเรียนละ 1 ครั้ง
3. จัดครูที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์สอนด้านภาษาไทย และด้านภาษาอังกฤษให้รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอน
4. จัดกิจกรรมการประกวดเพื่อส่งเสริมการอ่านการเขียนของนักเรียนในระดับโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ เช่น
  - กิจกรรมเขียนตามคำบอก
  - กิจกรรมเขียนเรื่องจากภาพ
  - กิจกรรมเขียนเรียงความ
  - กิจกรรมการอ่านจับใจความสำคัญ
  - กิจกรรมแต่งกลอน คำขวัญ เป็นต้น
5. จัดทำฐานข้อมูลการประเมินผลการอ่าน การเขียนของนักเรียนเป็นรายบุคคลและสอนซ่อมเสริมนักเรียนที่มีปัญหาการอ่าน การเขียนอย่างต่อเนื่อง
6. จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเรื่องตามแนวทางการประเมิน PISA
7. จัดห้องสมุดและมุมหนังสือในห้องเรียนให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการอ่าน ศึกษาค้นคว้าของนักเรียนและบุคลากรในสถานศึกษา
8. จัดหาหนังสือ สื่อ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนให้เพียงพอและมีคุณภาพ
9. บูรณาการการอ่านกับการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง
10. จัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านด้วยรูปแบบวิธีที่หลากหลายอย่างสม่ำเสมอ
11. กำหนดให้นักเรียนอ่านหนังสืออื่นที่นอกเหนือจากหนังสือเรียน เฉลี่ยวันละไม่น้อยกว่า 30 นาที ดังนี้
  - นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3 อ่านไม่น้อยกว่า 12 เล่มต่อปี
  - นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 อ่านไม่น้อยกว่า 14 เล่มต่อปี
  - นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 อ่านไม่น้อยกว่า 20 เล่มต่อปี
12. จัดกิจกรรมให้นักเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ขึ้นไป มีบันทึกการอ่านทุกคน
13. จัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการอ่านของนักเรียน
14. จัดกิจกรรม English Camp ปีการศึกษาละ 1 ครั้ง

15. จัดประสบการณ์ตรงให้นักเรียนสนทนากับเจ้าของภาษา โดยการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยว หรือมีเจ้าของด้านภาษาอังกฤษ ตามความเหมาะสม

16. จัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษ ได้แก่

- ร้องเพลงภาษาอังกฤษ
- เล่านิทานภาษาอังกฤษ
- แสดงละครภาษาอังกฤษ
- กิจกรรมภาษาอังกฤษวันละคำ หรือ English Today
- ทำโครงการภาษาอังกฤษ
- จัดชุมนุมดูหนังฟังเพลง (ภาษาอังกฤษ)

ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

1. กำหนดมาตรการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทย
2. สร้างเครื่องมือประเมินคุณภาพการอ่านการเขียน
3. ศึกษาวิเคราะห์ประจำศูนย์ฯ นิเทศติดตามการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทย
4. สรุปผลการดำเนินงาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

1. จัดตั้งชุมชนภาษาอังกฤษ
2. จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ PLC
3. จัดกิจกรรมศึกษาดูงาน จัดประชุมสัมมนา อบรม
4. สนับสนุนด้านบุคลากรชาวต่างชาติ/ครูมีอาชีพ

การประเมินผล

1. แหล่งข้อมูล

- 1) ข้อมูลด้านการอ่านการเขียนของนักเรียนเป็นรายบุคคล
- 2) แผนพัฒนาคุณภาพภาษาไทยของโรงเรียน
- 3) แผนการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย และครูภาษาอังกฤษ
- 4) แผนงานโครงการ/กิจกรรม/พัฒนาของโรงเรียน
- 5) แบบนิเทศภายในของโรงเรียนติดตามผลการอ่านการเขียนของนักเรียน
- 6) ผลงานนักเรียน
- 7) รายงานโครงการ/กิจกรรม

2. วิธีการ

- 1) ทดสอบการอ่าน การเขียน
- 2) ตรวจสอบเอกสาร หลักฐาน / ร่องรอย

จุดเน้นที่ 4 สื่อสารเทคโนโลยี

กำหนดตัวชี้วัด 3 ตัวชี้วัด ดังนี้

ตัวชี้วัดที่ 1 ร้อยละ 100 ของสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีเพื่อบริหารจัดการ

ตัวชี้วัดที่ 2 ร้อยละ 100 ของครูใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ ให้กับ
นักเรียน

ตัวชี้วัดที่ 3 ร้อยละ 80 ของนักเรียนใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ เหมาะสม
ตามช่วงวัย

แนวทางการปฏิบัติ

ระดับสถานศึกษา

1. สถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการบริหารจัดการ
2. สถานศึกษาส่งเสริมให้ครู และนักเรียนได้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการสอนและการเรียนรู้
3. ครูมีการใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และนวัตกรรม ประกอบการจัดการเรียนการสอน อย่างสร้างสรรค์ และเข้าถึงง่ายต่อนักเรียน
4. สถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ครู และนักเรียนได้ใช้เทคโนโลยี ในการแสวงหาความรู้ และเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้

ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

1. ส่งเสริมให้สถานศึกษา ครู และนักเรียน ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการทำงาน และการเรียนรู้ตามบทบาทของตนเอง
2. ส่งเสริมให้ครูได้ผลิต และใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อประกอบการจัดการเรียนการสอน
3. นิเทศ กำกับ และติดตาม การใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ

การประเมินผล

1. แหล่งข้อมูล

- 1) เอกสาร หลักฐานแผนงาน/โครงการที่เกี่ยวข้อง
- 2) แผนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน
- 3) เอกสารบันทึกการใช้ บริการ สื่อเทคโนโลยี
- 4) จำนวน คุณภาพของอุปกรณ์ สื่อเทคโนโลยี
- 5) แบบติดตามการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- 6) พฤติกรรมการใช้สื่อเทคโนโลยีของนักเรียน

2. วิธีการ

- 1) ตรวจสอบเอกสาร หลักฐานแผนงาน/โครงการที่เกี่ยวข้องกับสื่อเทคโนโลยี
- 2) ตรวจสอบเอกสารแผนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน
- 3) ประเมินสภาพจริง สํารวจสื่ออุปกรณ์ สภาพการใช้งาน
- 4) สัมภาษณ์ ครู นักเรียน และผู้เกี่ยวข้อง
- 5) สังเกตพฤติกรรมการใช้สื่อเทคโนโลยีของนักเรียน

จุดเน้นที่ 5 จัดการดีสิ่งแวดล้อม

กำหนดตัวชี้วัด 3 ตัวชี้วัด ดังนี้

1. ร้อยละ 100 ของสถานศึกษามีปลอดภัย
2. ร้อยละ 100 ของสถานศึกษามีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
3. ร้อยละ 100 ของนักเรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ และเห็นคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางการปฏิบัติ

ระดับสถานศึกษา

1. สถานศึกษามีการประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจกับครูผู้สอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- 1.1 ด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา 4 ด้าน ได้แก่
  - 1) ด้านยาเสพติด
  - 2) ด้านอุบัติเหตุ

3) ด้านการละเมิดทางเพศ

4) ด้านการใช้ความรุนแรง

1.2 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เน้นห้องเรียนคุณภาพ แบ่งเป็น 2 ระดับได้แก่ ระดับปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเน้นการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 4 ด้าน ได้แก่

1) ด้านการจัดสภาพแวดล้อมภายใน (ห้องเรียน)

2) ด้านการจัดสภาพแวดล้อมภายนอก (อาคารสถานที่)

3) ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน (ครู/นักเรียน)

4) ด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

1.3 ด้านการมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สถานศึกษา มีการจัดกิจกรรม/เข้าร่วมโครงการที่เน้นการปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์และเห็นคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2. มีการกำหนดผู้รับผิดชอบโครงการ/กิจกรรม

3. จัดทำโครงการ/กิจกรรมสอดคล้องกับจุดเน้น

4. ดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของ

โครงการ

5. ประเมินผลดำเนินงาน และสรุปรายงานผลการดำเนินโครงการ

ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

1. ประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนตามจุดเน้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ปีการศึกษา 2563

2. ส่งเสริม สนับสนุน ประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับองค์กรภาคีเครือข่าย

3. จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศโรงเรียนที่มีโครงการ/กิจกรรม เกี่ยวกับการขับเคลื่อนด้านการจัดการดีสิ่งแวดล้อมและสามารถเป็นแบบอย่างได้

4. ส่งเสริมและพัฒนาครูด้านการออกแบบการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project based learning : PBL) ที่เน้นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5. นิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของโรงเรียน

6. คัดเลือก Best Practices จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้

7. สรุป รายงานผล และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

การประเมินผล

1. แหล่งข้อมูล

- 1) แผนงาน/โครงการที่เกี่ยวกับ
  - ความปลอดภัยในสถานศึกษา ได้แก่ ยาเสพติด อุบัติเหตุ การละเมิดทางเพศการใช้ความรุนแรง
  - การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
  - การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 2) ผลการประเมินห้องเรียนคุณภาพ
- 3) บริเวณอาคารสถานที่ของสถานศึกษา

2. วิธีการ

- 1) ประเมินห้องเรียนคุณภาพ
- 2) ตรวจสอบเอกสาร หลักฐาน ร่องรอยการปฏิบัติ
  - หลักฐานการประเมินนักเรียนด้านจิตสำนึกในการอนุรักษ์ และเห็นคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
  - โครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวข้อง
- 3) ประเมินตามสภาพจริง
- 4) สังเกต สัมภาษณ์

3. เครื่องมือ

- 1) แบบประเมินห้องเรียนคุณภาพ
- 2) แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์
- 3) แบบตรวจสอบรายการ

จุดเน้นที่ 6 น้อมนำศาสตร์พระราชา

กำหนดตัวชี้วัด 3 ตัวชี้วัด ดังนี้

ตัวชี้วัดที่ 1 ร้อยละ 100 ของสถานศึกษามีกิจกรรมน้อมนำศาสตร์พระราชา

สู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

ตัวชี้วัดที่ 2 ร้อยละ 80 ของนักเรียนมีทักษะอาชีพที่เหมาะสมตามช่วงวัย

ตัวชี้วัดที่ 3 ร้อยละ 80 ของนักเรียนมีทักษะชีวิต

คำอธิบาย

ศาสตร์พระราชา หมายถึง องค์ความรู้ที่รวบรวมจากแนวพระราชดำริ และมวลประสบการณ์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ที่ได้จากการทรงงานหรือทรงปฏิบัติจนเห็นผลตลอดระยะเวลาที่ทรงครองราชย์ ซึ่งพระองค์ได้ทรงนำมาเผยแพร่สู่ประชาชนชาวไทย เพื่อเป็นแนวทางในการทำงานและการดำรงชีวิต ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่

- 1) วิธีการแห่งศาสตร์พระราชา คือ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา
- 2) ปรัชญาแห่งศาสตร์พระราชา คือ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3) บทประยุกต์แห่งศาสตร์พระราชาคือ โครงการในพระราชดำริกว่า 4,000 โครงการ จึงหมายถึงการประยุกต์ใช้ ความรู้หรือศาสตร์ต่างๆ จนเกิดเป็นวิธีการ กระบวนการ โครงการ กิจกรรม หรือผลลัพธ์หลากหลายรูปแบบ

4) ผลลัพธ์ของศาสตร์พระราชาคือ แผ่นดินธรรมและประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม อันเป็นการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ทักษะอาชีพ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560) กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ มุ่งพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม เพื่อให้มีความรู้ความสามารถมีทักษะในการทำงาน เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพและการศึกษาต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

การดำรงชีวิตและครอบครัว เป็นสาระเกี่ยวกับการทำงานในชีวิตประจำวันการช่วยเหลือตนเอง ครอบครัว และสังคมได้ในสภาพเศรษฐกิจที่พอเพียง ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม เน้นการปฏิบัติจริงจนเกิดความมั่นใจและภูมิใจในผลสำเร็จของงาน เพื่อให้ค้นพบความสามารถความถนัด และความสนใจของตนเอง

การอาชีพ เป็นสาระเกี่ยวกับทักษะที่จำเป็นต่ออาชีพ เห็นความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรมและเจตคติที่ดีต่ออาชีพ ใช้เทคโนโลยีได้เหมาะสม เห็นคุณค่าของอาชีพสุจริต และเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ

กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ดังนี้

สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว

มาตรฐาน ง 1.1 เข้าใจการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์มีทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน และทักษะการแสวงหาความรู้ มีคุณธรรมและลักษณะนิสัยในการทำงาน มีจิตสำนึกในการใช้พลังงานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการดำรงชีวิตและครอบครัว

สาระที่ 2 การอาชีพ

มาตรฐาน ง 2.1 เข้าใจ มีทักษะที่จำเป็น มีประสบการณ์ เห็นแนวทางในงานอาชีพ ใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาอาชีพ มีคุณธรรม และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ

คุณภาพผู้เรียน

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เข้าใจวิธีการทำงานเพื่อช่วยเหลือตนเอง ครอบครัว และส่วนรวม ใช้วัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือถูกต้องตรงกับลักษณะงาน มีทักษะกระบวนการทำงาน มีลักษณะนิสัยการทำงานที่กระตือรือร้น ตรงเวลา ประหยัด ปลอดภัย สะอาด รอบคอบและมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

เข้าใจประโยชน์ของสิ่งของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน มีความคิดในการแก้ปัญหาหรือสนองความต้องการอย่างมีความคิดสร้างสรรค์

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เข้าใจการทำงานและปรับปรุงการทำงานแต่ละขั้นตอน มีทักษะการจัดการ ทักษะการทำงานร่วมกัน ทำงานอย่างเป็นระบบและมีความคิดสร้างสรรค์ มีลักษณะนิสัยการทำงานที่ขยัน อดทน รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ มีมารยาท และมีจิตสำนึกในการใช้น้ำ ไฟฟ้าอย่างประหยัดและคุ้มค่ารู้และเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพ รวมทั้งมีความรู้ ความสามารถและคุณธรรมที่สัมพันธ์กับอาชีพ

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เข้าใจกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ใช้กระบวนการกลุ่มในการทำงาน มีทักษะการแสวงหาความรู้ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหาและทักษะการจัดการ มีลักษณะนิสัยการทำงาน ที่เสียสละ มีคุณธรรม ตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและถูกต้อง และมีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมอย่างประหยัดและคุ้มค่า

เข้าใจแนวทางการเลือกอาชีพ การมีเจตคติที่ดีและเห็นความสำคัญของการประกอบอาชีพ วิธีการหางานทำ คุณสมบัติที่จำเป็นสำหรับการมีงานทำ วิเคราะห์แนวทางเข้าสู่อาชีพ มีทักษะพื้นฐาน ที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพ และประสบการณ์ต่ออาชีพที่สนใจ และประเมินทางเลือกในการประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับความรู้ ความถนัด และความสนใจ

ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต หมายถึง การใช้กระบวนการต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิตประจำวัน เรียนรู้ด้วยตนเองต่อเนื่อง ทำงานและอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล จัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม รู้จักปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมสภาพแวดล้อม และหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดคุณภาพผู้เรียนด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ไว้ 5 ด้าน ซึ่งด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตเป็นสมรรถนะที่ 4 ได้กำหนดรายการประเมินไว้ 5 ประการ ได้แก่

1. เรียนรู้ด้วยตนเองได้เหมาะสมตามวัย
2. สามารถทำงานกลุ่มร่วมกับผู้อื่นได้
3. นำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน
4. จัดการปัญหาและความขัดแย้งได้เหมาะสม
5. หลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเอง

แนวทางการปฏิบัติ

ระดับสถานศึกษา

1. สถานศึกษามีการประชุม วางแผนการจัดการเรียนการสอนที่เน้น น้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติ
2. ครูมีการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้น น้อมนำศาสตร์พระราชาทักษะอาชีพ และทักษะชีวิต
3. มีแผนงาน โครงการ กิจกรรมที่ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการเรียนรู้น้อมนำศาสตร์พระราชาทักษะอาชีพ และทักษะชีวิต
4. จัดเตรียมสื่อวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือในการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมโครงการ
5. นิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง

ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

1. ประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจแก่ผู้เกี่ยวข้อง
2. ส่งเสริมและพัฒนาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้น้อมนำศาสตร์พระราชาทักษะอาชีพ และทักษะชีวิต
3. นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติของโรงเรียน
4. สรุปรายงานผลและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

การประเมินผล

1. แหล่งข้อมูล

- 1) แผนการจัดการเรียนรู้/บูรณาการ/การจัดการเรียนรู้ทักษะอาชีพ
- 2) หลักสูตรของสถานศึกษา
- 3) หลักฐานการประเมินทักษะอาชีพและทักษะชีวิตของนักเรียน
- 4) ผลผลิต/ผลงานนักเรียนด้านการเรียนรู้ทักษะอาชีพ
- 5) รายงานโครงการ/กิจกรรม/บันทึกการนิเทศภายใน

2. วิธีการ

- 1) ตรวจสอบร่องรอย/หลักฐาน
- 2) สังเกตพฤติกรรมนักเรียน
- 3) สัมภาษณ์นักเรียน ครู ผู้เกี่ยวข้อง
- 3) ประเมินนักเรียนด้านทักษะชีวิต